Ona Vela Gasch

Les arts escèniques com a suport terapèutic per a infants amb TEA

Nom de la tutora: Joana Castellano
Curs: 2n de batxillerat escènic
Promoció: 2025-2026
Institut: Institut de Tècniques d'Audiovisuals i de l'Espectacle de Barcelona
Data: 12/12/2025

RESUM

Aquest treball de recerca consisteix a determinar, si les arts escèniques poden o no ser útils pel desenvolupament dels infants amb Trastorn de l'Espectre Autista.

Per a comprovar-ho de manera pràctica, es realitzarà un taller adaptat, per què infants d'entre 10 i 15 anys puguin gaudir-lo, afavorint el treball conjunt i cooperatiu entre iguals. L'objectiu principal d'aquest treball és millorar les relacions interpersonals d'infants amb aquest trastorn, treballant amb activitats lúdiques i dinàmiques, oferint eines per potenciar el desenvolupament d'habilitats socials i que puguin fer ús durant el seu dia a dia.

Amb això també es comprova com les arts escèniques poden tenir un pes important com a recurs pedagògic dins les aules.

ABSTRACT

This research work consists of determining whether the performing arts may or may not be useful for the development of children with Autistic Spectrum Disorder.

To check it in a practical way, a workshop will be carried out adapted so that children between 10 and 15 years old can enjoy it, favoring joint and cooperative work between peers. The main objective of this work is to improve the interpersonal relationships of children with this disorder, working with playful and dynamic activities, offering tools to promote the development of social skills that they can use during their day to day.

This also shows how the performing arts can have an important weight as a pedagogical resource within the classrooms.

ÍNDEX

RESUM **1**

1. INTRODUCCIÓ **3**

2.1 LA COMUNICACIÓ I EL LLENGUATGE 4

2.2 ASPECTES SOCIALS 5

2.3 EMOCIONS 6

2.4 ÀREA COGNITIVA 6

2.5 INTERESSOS 7

2.6 MOTRICITAT 8

2.7 ÀREA SENSORIAL 8

3 PUNTS EN COMÚ ENTRE LES ARTS ESCÈNIQUES I EL TRASTORN DE L'ESPECTRE AUTISTA **9**

3.2 RELACIONS TERAPÈUTIQUES 10

3.3 ESTUDIS JA ESTABLERTS 10

4. TALLER **12**

4.1 OBJECTIUS DEL TREBALL PRÀCTIC 12

4.2 PRESENTACIÓ DE L'ALUMNAT PARTICIPANT 13

4.3 PREPARACIÓ DEL TALLER 13

5. CONCLUSIÓ 15

AGRAÏMENTS **16**

BIBLIOGRAFIA **17**

ANNEXOS **19**

1. INTRODUCCIÓ

El motiu principal que impulsa aquest treball, és l'interès personal de buscar relació entre els dos temes principals, les arts escèniques i l'educació especial. Tant l'un com l'altre, han format part de la meva vida des de sempre, i buscar certes relacions terapèutiques que puguin afavorir de manera pedagògica i diària a infants amb Trastorn de l'Espectre Autista, el diagnòstic focalitzat del treball, em va semblar interessant a l'hora d'extreure recursos de cara a un àmbit més professional.

Com a objectius principals, el treball presenta dues finalitats destacables. En primer lloc, la possibilitat d'adaptar activitats d'arts escèniques per a infants amb aquest diagnòstic. I, en segon lloc, reforçar les habilitats socials dels infants i l'expressió emocional davant situacions quotidianes.

Per dur a terme la part pràctica del treball, s'ha realitzat un taller tenint en compte les característiques principals d'aquest trastorn, i focalitzant les dinàmiques en la millora del treball en equip i les relacions socials entre els alumnes.

La hipòtesi principal del treball, és la possibilitat de l'ús del teatre, una cosa lúdica i utilitzada fins ara com a font de diversió, per a ajudar a aquests infants i al seu entorn a facilitar aspectes com la comunicació emocional o les relacions interpersonals, fent ús d'aquest recurs pedagògic dins de les aules.

El procediment utilitzat comença amb la recerca de la informació necessària per comprendre en profunditat el trastorn, així com les possibles relacions amb activitats escèniques. Posteriorment, es va consultar informació sobre altres estudis que haguessin identificat aquestes relacions i que mostressin com les havien treballat. Un cop analitzats els estudis, es va fer la tria de la relació que es destacaria al treball, en aquest cas les habilitats socials. Finalment, l'execució del taller es basa en els coneixements adquirits durant les recerques anteriors, i amb l'assessorament de professorat del sector.

2. CARACTERÍSTIQUES

En el següent apartat es presenta la informació necessària per entendre el Trastorn de l'Espectre Autista, tenint en compte l'objectiu del treball. Per a més informació, es pot consultar la bibliografia on es recullen els articles referents.

El Trastorn de l'Espectre Autista[1] es manifesta de forma diferent en cada persona, trobant varietat en les dificultats que els infants poden desenvolupar. Aquestes es poden treballar amb el propòsit de minimitzar-les al màxim, i millorar la qualitat de vida dels nens i del seu entorn més proper.

La Laia Gisbert, coordinadora del programa d'autisme de l'Hospital Vall d'Hebron, conjuntament amb Adana Fundacion[2], presenten set característiques bàsiques que es troben, de manera més o menys genèrica, en infants amb TEA.

2.1 LA COMUNICACIÓ I EL LLENGUATGE

Les persones amb autisme perceben el món d'una forma diferent i aquesta afecta la seva relació amb els altres. Això pot causar problemes en les seves relacions socials o comunicatives.

Els infants amb TEA poden tenir afectacions en la seva intel·ligència sigui, per sota o per sobre dels barems normatius. Aquestes disrupcions comporten problemes importants en la comunicació. En molts casos aquestes dificultats del llenguatge produeixen alteracions en les habilitats socials que persisteixen en el temps.

Pel que fa als aspectes de la comunicació social, presenten limitacions o alteracions en l'alternança de la conversa; tenen interessos reduïts i diferenciats d'altres nens de la mateixa edat. També poden tenir diferències emocionals que no corresponen amb la seva edat cronològica. A causa d'això, poden presentar dificultats per iniciar o respondre a interaccions socials del seu dia a dia.

[1] A partir d'ara es farà referència al Trastorn de l'Aspecte Autista amb les sigles TEA.
[2] Gisbert, Laia i Adana Fundation (2025, 31 de juliol) *Introducción al Trastorno del Espectro Autista* https://drive.google.com/file/d/1polywRXHK5fU6OvhFtHnvbP9CA59IPeG/view?usp=sharing

Dins del món de la comunicació hi ha moltes maneres diferents de comunicar-se, ja sigui de manera verbal, no verbal, física, etc.

En la majoria dels casos s'observa un contacte ocular irregular, un llenguatge corporal rígid o exagerat i un ús limitat de gestos corporals. També es detecta absència o reducció d'expressions facials.

En l'àmbit social, s'identifiquen dificultats per iniciar o mantenir converses, comprendre instruccions verbals complexes i missatges no literals (bromes, metàfores, dobles sentits…). A més a més, el llenguatge acostuma a ser poc ajustat al context, mostrant-se massa formal o amb entonacions inusuals.

Una de les característiques més destacades en infants amb TEA són les dificultats de comunicació i llenguatge.

2.2 ASPECTES SOCIALS

El TEA es manifesta a l'hora de relacionar-se amb altres persones generant dificultats d'interacció i relació social. Aquestes dificultats apareixen des de la infància, encara que de manera variable segons el grau d'afectació. En alguns casos, aquestes poden disminuir, mostrant així més habilitats socials, encara que durant l'adolescència poden tornar a augmentar.

Aquesta dificultat en les habilitats socials genera limitacions en l'intercanvi emocional i social, així com en la comprensió afectiva dels altres, en expressar les emocions pròpies i dels qui els envolten o en la participació de converses. També es poden observar dificultats en l'adaptació de diferents situacions diàries o desconegudes i per iniciar o mantenir una interacció social.

A més a més, es poden presentar dificultats per expressar-se en situacions socials concretes i per comprendre les regles socials no escrites. En el cas dels nens, es detecta menor participació en jocs d'imitació o simulació, i per tant dificultats per establir amistats.

2.3 EMOCIONS

Les persones amb TEA presenten limitacions en la realització d'intercanvis emocionals, tant en emocions pròpies com en la comprensió de les dels altres. També s'observen reducció d'interessos o afectes compartits, que creen dificultats a l'hora de respondre o iniciar dinàmiques socials. Aquestes dificultats afecten en l'empatia i en la capacitat d'oferir consol als altres.

Desxifrar les emocions i intencions d'altres persones a través del llenguatge no verbal també suposa un esforç. Es poden observar dificultats per relacionar les postures corporals amb les emocions, com detectar quan algú se sent relaxat o incòmode, o a l'hora de determinar alguns gestos, com ara afirmar o negar amb el cap. També es poden observar dificultats per distingir expressions facials, siguin positives o negatives, i en la comprensió del contacte visual, com quan algú evita la mirada o mostra interès. Aquestes dificultats poden generar problemes en la comprensió dels desitjos o emocions dels altres, afectant l'expressió d'emocions pròpies.

Les habilitats socials poden empitjorar durant l'adolescència, augmentant les dificultats en l'expressió emocional, generant estrès i irritació cap a un mateix.

2.4 ÀREA COGNITIVA

Dins de l'àrea cognitiva, les persones amb TEA poden mostrar diferents símptomes, des de dificultats d'aprenentatge fins a altes capacitats. Alguns infants poden desenvolupar una intel·ligència inferior a la mitjana o fins i tot superior, mostrant més rapidesa a l'hora d'aprendre; en ambdós casos, la comunicació i l'habilitat d'aplicar aquests aprenentatges en la vida quotidiana, poden esdevenir una complicació.

La resistència als canvis, la necessitat de rutines i els comportaments rígids i repetitius, també són conseqüència de la inflexibilitat cognitiva i de pensament. Segons l'estudi *Unes metaanàlisis de la flexibilitat cognitiva en el Trastorn de l'Espectre Autista*[3] de Claudia Lage, Eleanor S. Smith i Rebecca P. Lawson,

[3] Lage Claudia, Shith Eleanor S., Lawson Rebecca P. (2025, 21 de setembre) *Unes metaanàlisis de la flexibilitat cognitiva en el Trastorn de l'Espectre Autista* https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0149763423004803?utm_source

estudiants de pedagogia de la Universitat d'Oxford, un dels indicadors més clars d'aquesta inflexibilitat cognitiva, són els errors perseverants, és a dir, la insistència a implementar una regla o estratègia inadequada després d'haver-se produït un canvi.

També es poden observar diferències en la manera de processar la informació, produint híperactivitat o hipoactivitat davant d'alguns estímuls externs. La manera d'actuar i de comprendre el món altrament es veu influenciada per la comprensió de les situacions i el context.

Ara bé, també es presenta especial atenció cognitiva en interessos concrets al seu gust, amb tendència a la sinceritat i l'atenció al detall. També s'acostuma a seguir feines rutinàries o repetitives amb facilitat, i es processa la informació des d'un punt de vista sistemàtic i lògic.

2.5 INTERESSOS

La imitació i la repetició, són dues característiques claus per definir els interessos en el TEA. Aquests interessos acostumen a ser molt concrets i enfocats en una temàtica, activitat o objecte concret, generant un interès i focalització intensa sobre aquest. Això pot comportar una gran reducció en les activitats proposades. Tot i així, es presenta un interès força desenvolupat i profunditzat cap a allò que els crida l'atenció.

Els interessos també estan relacionats amb l'àmbit sensorial, ja que la presència d'hiperactivitat o hipoactivitat davant dels estímuls pot condicionar-los. Això pot generar una força d'atracció o rebuig cap a aspectes com olors, llums, sons, etc.; així com estimulació en conductes repetitives, com el balanceig, el salt repetitiu o el gir sobre un mateix.

També es poden relacionar els interessos amb la flexibilitat cognitiva en el TEA. Aquests interessos estan molt relacionats amb la necessitat de mantenir una rutina fixa i amb una forta resistència als canvis; les rutines i patrons rígids proporcionen seguretat davant a possibles situacions desconegudes o noves..

Tot i les limitacions, aquests interessos poden resultar una font de desenvolupament de coneixements, ja que el caràcter focalitzat permet aprofundir al màxim sobre el

tema, desenvolupant enginy sobre temes concrets i específics, fomentant l'atenció en detall i la meticulositat. Aquests interessos concrets també afavoreixen la realització de tasques repetitives i rutinàries, sovint acompanyades d'un gran respecta per les normes establertes.

2.6 MOTRICITAT

En els infants amb TEA també es poden observar dificultats en la motricitat, tant en la fina com en la gruixuda. La motricitat fina implica un moviment molt concret dels músculs; s'utilitza en l'escriptura o en la manipulació d'objectes petits i ajuda al desenvolupament de la independència. Per una altra banda, la motricitat gruixuda implica més músculs i afavoreix el desenvolupament físic, com la postura o l'equilibri.

La falta de domini d'aquestes motricitats pot generar una hipermobilitat articular provocant dificultats en la coordinació, la postura o la força muscular.

A més a més, l'expressió corporal els contribueix a l'autoregulació davant d'una situació estressant fent ús d'estereotípies, moviments continus, balancejos, sons o paraules repetitives. També es poden observar peculiaritats a l'hora de caminar amb la presència de saltets i caminades de puntetes.

Tal com s'indica prèviament, poden desenvolupar-se algunes dificultats a l'hora de respondre a estímuls externs i en la percepció del seu propi cos. Aquestes dificultats afecten en la dispràxia, la capacitat de realitzar una acció de manera coordinada i ordenada, i en conseqüència, al desenvolupament de l'autonomia i la realització d'activitats quotidianes.

2.7 ÀREA SENSORIAL

El processament sensorial en el TEA presenta alteracions en la manera d'interpretar i d'interactuar amb el món extern. Aquestes alteracions es poden expressar de forma hiporeactiva, amb poca intensitat, o hiperreactiva, amb més intensitat.

Aquestes alteracions poden mostrar hipersensibilitat a olors, llums, sons, textures…, o generar un interès inaudit cap a aquests estímuls. També es pot observar indiferència

davant de temperatures extremes o al dolor, hiposensibilitat, o fins i tot dificultats en l'alimentació provocades pel rebuig de certes textures d'alguns aliments. Davant d'aquestes situacions, es poden utilitzar estereotípies com a sistema d'autoregulació en l'àmbit sensorial.

Dins de l'àrea sensorial destaquen les reaccions dels sentits davant d'estímuls externs:

- Vista, s'observa evitació de la mirada o, al contrari, una mirada fixa en punts clau.
- Olfacte, destaca un olfacte repetitiu en certs objectes, éssers humans o aliments que poden ser preferits o rebutjats.
- Gust, com s'ha comentat anteriorment, pot manifestar-se un rebuig a certes textures o a la mescla de sabors, creant una certa intolerància al sentit del gust.
- Oïda, es poden produir molèstia davant de sorolls forts o no mostrar-ne cap reacció.
- Tacte, es troba una similitud amb el sentit del gust, creant també un rebuig davant d'algunes textures, encara que també es pot observar una fascinació amb algunes altres; a més, d'una indiferència pel dolor o pels canvis de temperatura.

3 PUNTS EN COMÚ ENTRE LES ARTS ESCÈNIQUES I EL TRASTORN DE L'ESPECTRE AUTISTA

Després d'analitzar les característiques del TEA, es pot observar que molts dels aspectes es poden treballar des d'un àmbit escènic. Dins d'aquest apartat es presenten aquestes relacions amb les característiques prèviament comentades i diferents activitats escèniques.

3.2 RELACIONS TERAPÈUTIQUES

Els projectes o activitats artístiques amb persones amb TEA poden ajudar al desenvolupament d'habilitats socials; els infants senten que formen part d'un grup i això potencia l'àrea comunicativa.

Gràcies al moviment que requereix el teatre, es poden aprendre noves formes de moure's o fins i tot de relacionar-se amb l'entorn. Aquestes activitats també poden activar la creativitat; el fet que les arts no tenen unes regles tan rígides, ajuda a fomentar una expressió més lliure millorant també la capacitat d'adaptar-se i l'autoestima.

L'aspecte que pot tenir un impacte positiu més elevat en l'entorn d'aquests infants és la millora que aquestes activitats escèniques poden provocar a la seva comunicació. Aquestes activitats afavoreixen a la creació de vincles positius, tant amb els companys com amb l'entorn, facilitant així l'expressió de pensaments o emocions. Aquest afecte guanya més força si l'activitat es comparteix amb altres nens amb TEA, ja que es genera un sentiment de comunitat que fomenta la comunicació i les relacions socials, aspectes que suposen un esforç molt gran per aquests infants.

3.3 ESTUDIS JA ESTABLERTS

Des del Parc Sanitari de Sant Joan de Déu, i amb la col·laboració de professional i mestres del Centre de Salut Mental d'Adults, del Servei de Rehabilitació Comunitària de Cerdanyola del Vallès i de l'associació d'Escenaris Especials, s'ha realitzat un estudi que mostra com les arts escèniques tenen un impacte positiu en persones amb TEA. Encara que l'estudi es troba en fase preliminar, s'han obtingut algunes conclusions, tant des del punt de vista de les persones que participaven en les activitats proposades, com de les persones del seu entorn.

"Va ser un camí molt bonic, on vam descobrir com fer teatre a partir de l'escolta activa, de les necessitats i la individualitat de cadascuna de les persones que formen el grup"[4], aquestes són algunes paraules del professorat que ha acompanyat als

[4]Díaz, J (2025, 2 d'octubre) *El teatre, una eina terapèutica molt efectiva en persones amb autisme* https://monplaneta.cat/ciencia/teatre-eina-terapeutica-molt-efectiva-persones-autisme-103385/

alumnes durant el seguit d'activitats i que, juntament amb tot l'equip, senten molt orgull del resultat que estan obtenint.

Els alumnes que han gaudit de les activitats, les descriuen com un espai segur on poder expressar les seves emocions, connectar amb els altres i millorar les seves habilitats socials, cosa que afavoreix el desenvolupament de l'autonomia i la millora de l'autoestima.

Aquestes activitats teatrals han demostrat que el teatre és una eina terapèutica molt útil per a persones amb TEA, ja que, a més d'haver descobert nous talents, mostra com afavoreix als infants tant a escala individual com per potenciar totes aquelles habilitats socials, d'imaginació, de confiança i relacions interpersonals en les quals es troben limitacions per culpa del trastorn. Com s'ha comentat en l'apartat anterior, la relació entre persones amb TEA, també afavoreix el desenvolupament d'una xarxa social interpersonal potenciant el caràcter social.

3.4 INICIATIVES

Hi ha diverses companyes de teatre que inclouen persones amb diversitat funcional, sigui TEA o altres trastorns. En les companyies destacades a continuació, podem observar una cohesió de grup i la intenció de crear alguna cosa de manera conjunta, tenint en compte tots els membres i les seves necessitats.

La primera iniciativa és una que ja ha estat mencionada en el punt anterior i s'anomena *Escenaris Especials*. Aquest projecte té l'objectiu de poder mostrar diferents persones dalt d'un escenari i construir històries que agradin al públic per la seva qualitat. Amb aquestes activitats escèniques es promou l'ajut de la memòria, les habilitats socials i l'autoestima, a més de crear un espai lliure de prejudicis. També s'ofereixen classe de dramatúrgia, on persones amb diversitat funcional poden escriure les seves pròpies obres amb l'ajuda de professionals que els guien en el procés.

L'última obra presentada s'anomena *Fantàstic Ramon* dirigida per Clàudia Cedò; aquesta pretén donar la volta al punt des d'on es mira a les persones amb diversitat funcional. El mes d'abril vam poder assistir a una de les representacions de l'obra i

participar del col·loqui que es va dur a terme amb els intèrprets i directora. En general, l'obra fa reflexionar molt sobre els prejudicis que tenim com a societat i de la importància de donar oportunitats en tots els àmbits a qualsevol persona.

Fantàstic Ramon va formar part del cartell del Teatre Lliure de Barcelona l'any passat des de la iniciativa "Ànima Lliure".

Aquesta iniciativa, *Ànima Lliure* és impulsada pel Teatre Lliure de Barcelona amb l'objectiu de crear un espai de creació per a persones amb diversitat funcional i, a més a més, donar-los l'espai escènic i el prestigi que comporta actuar al Teatre Lliure.

L'any passat aquesta iniciativa va comptar amb dues obres, la de *Fantàstic Ramon*, comentada anteriorment, i *Hamlet* de William Shakespeare, versionada i dirigida per Chela de Ferrari, amb la companyia peruana "Teatro La Plaza".

4. TALLER

A continuació trobareu l'explicació del taller que s'ha dut a terme per a comprovar les relacions prèviament comentades entre les arts escèniques i el TEA.

Per poder realitzar l'activitat ens hem posat en contacte amb el CEE[5] El Nus, una escola pública d'educació especial que atén alumnes amb diversitat funcional, els quals acompanyen des de l'etapa d'Infantil fins a la Transició a la Vida Adulta. Aquesta escola ens ha obert les portes per poder dur a terme l'activitat amb els seus alumnes.

4.1 OBJECTIUS DEL TREBALL PRÀCTIC

Gràcies a aquesta investigació, s'ha pogut observar que algunes de les característiques del TEA, són punts essencials que es treballen dins del món de les arts escèniques. Per reafirmar aquestes relacions, es va realitzar un taller amb l'objectiu principal d'adaptar una classe de teatre per a nens amb TEA, creant un

[5] Les sigles "CEE" són l'abreviatura Centre d'Educació Especial.

espai de diversió i aprenentatge que pugui ser útil pels infants a l'hora de crear vincles amb els seus companys, potenciant el treball en equip dins de l'aula.

4.2 PRESENTACIÓ DE L'ALUMNAT PARTICIPANT

Com s'ha comentat anteriorment, l'activitat es va dur a terme al CEE El Nus, on, després de presentar el propòsit del treball, van estar encantats que es realitzés el taller en el centre.

Per a l'execució del taller, vam comptar amb un grup de sis alumnes, d'entre 12 i 14 anys, amb diversitats intel·lectuals associades a diferents trastorns del neurodesenvolupament: quatre alumnes TEA, i dos síndromes genètics. La diversitat de dictàmens dins de l'aula, va afavorir l'execució del taller, ja que l'aprenentatge entre iguals i per imitació permet una millora en el seguiment de les dinàmiques proposades.

4.3 PREPARACIÓ DEL TALLER

La sessió consta de tres activitats:

En primer lloc, es realitzarà una presentació perquè els alumnes coneguin la persona que guiarà l'activitat, i també puguin presentar-se. S'anticipen les activitats proposades per afavorir la comprensió del taller, reduir la incertesa i augmentar la participació dels alumnes.

A continuació es durà a terme l'activitat principal. Aquesta fa ús de la imaginació per ubicar als alumnes en un castell on hi ha un tresor. Per aconseguir-lo s'haurà de seguir un circuit de manera conjunta, com un equip, caracteritzats de diferents personatges, seguint la temàtica del castell. El circuit consta de quatre proves on es treballa la psicomotricitat, l'atenció plena i diferents aspectes sensorials. Aquest circuit es repetirà quatre cops, representant de manera física quatre personatges diferents (granotes, dracs, cavallers i princeses i cavalls). Un cop finalitzats els circuits, els nens es trobaran amb un tresor que contindrà una sorpresa per a ells. Per facilitar-los la comprensió de l'activitat i de la caracterització dels personatges, farem ús de

pictogrames, sons relacionats i complements físics que ells mateixos puguin agafar i manipular. A més, la indicació de crear un equip per poder passar el circuit, els ajuda a enfortir el treball cooperatiu.[6]

Per acabar, es farà una petita relaxació. Els alumnes s'estiraran a terra amb els ulls tancats, escoltant una música suau i controlant la respiració. Això els ajudarà molt a regular-se i a eliminar l'estrès que l'activitat els hagi pogut causar.

4.4 RESULTAT DE L'ACTIVITAT

En acabar l'activitat, vam poder tenir un petit moment de reflexió on tant els mestres com els mateixos alumnes van poder expressar en quin moment de l'activitat havien gaudit més. Els alumnes van estar força receptius i participatius a l'hora d'expressar-se, escoltant els seus companys i donant la seva opinió al respecte. Per part dels mestres també va haver-hi un bon retorn, remarcant el treball de l'adaptació i l'originalitat de l'activitat com a punts més forts.

Tant els mestres com jo, vam trobar que com a cosa a millor podria ser els temps establerts i l'escolta conjunta. Encara que tots van entendre força bé que eren un equip i que s'havia d'ajudar per passar el circuit, va haver-hi moments en què algun dels alumnes es deixava emportar per l'emoció del moment i marxaven pel seu compte. Això es podria millor donant més temps entre cada repetició del circuit per ajudar-los a regular la intensitat del moment i aconseguir aquesta calma per poder executar l'activitat més conjuntament.

[6] Per a la visualització del material utilitzat, veure Annex 1 i les proves del circuit, Annex 2.

5. CONCLUSIÓ

L'elaboració d'aquest treball, reafirma la hipòtesi inicial, que les arts escèniques poder servir com a eina pedagògica i terapèutica per a infants amb TEA. Aquesta hipòtesi, prèviament basada en vivències personals, ha pogut ser demostrada a partir de la recerca teòrica, estudis ja establerts, i, sobretot, l'experiència pràctica del taller realitzat al CEE El Nus.

La investigació de les característiques principals del TEA, conjuntament amb les relacions que s'estableixen amb les arts escèniques, han reforçat la idea de com el teatre pot servir en l'àmbit pedagògic, com a reforçador de les habilitats emocionals i socials.

La part pràctica ha sigut important per la confirmació de la hipòtesi. Els infants s'han mostrat participatius, capaços de seguir les dinàmiques proposades, prèviament adaptades, i expressant emocions, enfortint els vincles entre companys. Els professionals que hi han participat, corroboren l'ús del teatre com a eina terapèutica dins de les aules. Com aspecte millorable en futurs tallers, destaquem la regulació dels temps dins l'activitat, per a la millora de la concentració de l'alumnat.

Aquest treball demostra com el teatre pot esdevenir una eina d'autoconeixement, de comunicació, de relació i d'inclusió, no només una activitat de joc. També ofereix un llenguatge corporal i emocional molt adequat per les necessitats dels infants amb TEA.

La recerca permetria la continuïtat del treball, desenvolupant altres propostes adaptades a aquests infants en contextos artístics i educatius. En una societat on se'ls exigeix adaptar-se, el teatre els permet crear, imaginar i comunicar sense límits, creant així un espai lliure i segur.

AGRAÏMENTS

Durant la realització d'aquest treball, he obtingut coneixement tant teòric com pràctic, dels quals podré fer ús en un futur si m'acabo dedicant al sector. També he pogut conèixer altres formes de gestionar certs aspectes, sobretot emocionals, que fins i tot puc implantar-me de forma personal.

Tot això no hauria estat possible sense la col·laboració del Centre d'Educació Especial El Nus, que va obrir les seves portes per acollir el nostre taller, i van mostrar-se plenament oberts a col·laborar amb el treball. Voldria agrair sobretot als professionals del centre i als alumnes de l'aula 10, que van mostrar completa dedicació i implicació en l'activitat.

Per acabar, agrair a la meva tutora que m'ha donat completa llibertat per a l'execució del treball, tot i ser un tema certament allunyat de les idees del centre, i a totes les persones de fora del centre, tan familiars com amics, que han mostrat el seu suport cap al treball.

Com a reflexió final, les arts escèniques haurien de ser un espai lliure on tothom pogués participar, sense importar les seves característiques, i quan això sigui possible, les arts hauran evolucionat de forma més inclusiva cap a tothom.

BIBLIOGRAFIA

Gisbert, Laia i Adana Fundation (2025, 31 de juliol) *Introducción al Trastorno del Espectro Autista* Vall d'Hebron, Adana Fundation https://drive.google.com/file/d/1polywRXHK5fU6OvhFtHnvbP9CA59IPeG/view?usp=sharing

XTEC (2025, 9 de decembre) *NESE derivades de trastorns de l'espectre de l'autisme*. Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/atencio-educativa-als-alumnes/nese/nese-derivades-de-trastorns-de-lespectre-de-lautisme/

Mayo Clinic. (2025, 27 de maig) *Trastorno del espectro autista: síntomas y causas*. Mayo Clinic https://www.mayoclinic.org/es/diseases-conditions/autism-spectrum-disorder/symptoms-causes/syc-20352928?utm_source

Lage Claudia, Shith Eleanor S., Lawson Rebecca P. (2025, 21 de setembre) *Unes metaanàlisis de la flexibilitat cognitiva en el Trastorn de l'Espectre Autista* ScienceDirect https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0149763423004803?utm_source

Wellspring Learning Centers (2025, 4 de novembre) *La relación entre el autismo y las habilidades motrices* Wellspring Learning Centers https://wellspringlearningcenters.com/es/la-relacion-entre-el-autismo-y-las-habilidades-motrices/

Tdmin (202eaa4, 21 novembre) *L'impacti positiu dels projectes artístics en infants amb TEA*. TEA Vallès Oriental. https://teavallesoriental.com/limpacte-positiu-dels-projectes-artistics-en-infants-amb-tea/

Díaz, J. (2025, 29 juliol). *El teatre, una eina terapèutica molt efectiva en personis amb autisme.* MonPlaneta. https://monplaneta.cat/ciencia/teatre-eina-terapeutica-molt-efectiva-persones-autisme-103385/

Escenaris Especials (2025, 2 de juny) *Escenaris Especials*.https://www.escenarisespecials.com/

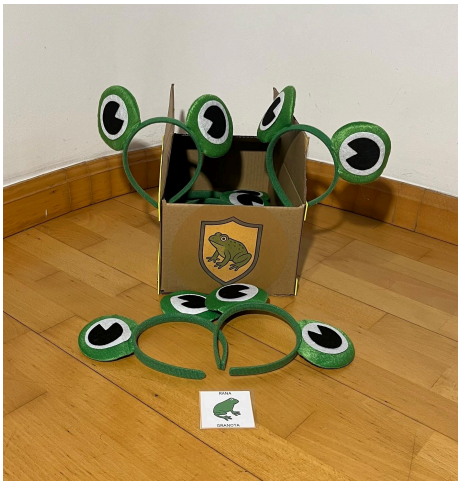
Teatre Lliure (2025, 31 de març) *Ànima Lliure*. Teatre Lliure https://www.teatrelliure.com/ca/anima-lliure

ANNEXOS

En el següent apartat podreu trobar el material utilitzat en el taller, i la disposició del circuit. També es pot trobar imatges de l'execució del taller. Els infants surten amb les cares pixelades, ja que encara tenint el permís per mostrar les imatges per a la finalitat del treball, la seva identitat forma part de la seva privacitat.

Totes les imatges que es troben a continuació, són de creació pròpia.

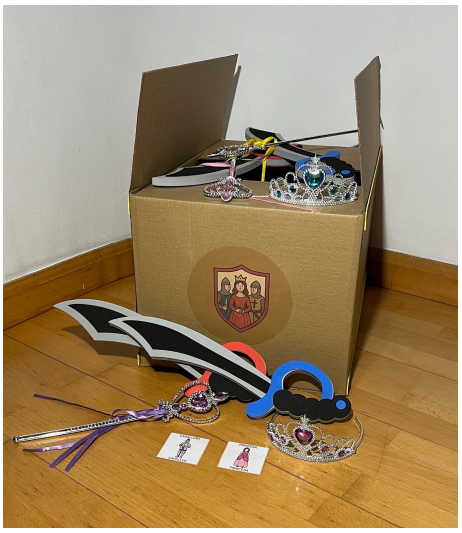
Annex 1: aquest és el material utilitzat per a la facilitació de la caracterització i la compressió de l'activitat. Entre aquest trobem les quatre caracteritzacions (granotes, dracs, cavallers i princeses i cavalls), la sorpresa final, i el plafó que contenia tots els pictogrames. Si l'alumne no se sentia del tot còmode amb l'accessori que pertocava per a la caracterització, també podia fer ús d'un pictograma que podien portar a la mà; això els guiava per entendre millor el personatge.

Caracterització 1: granotes

Caracterització 2: dracs

Caracterització 3: cavallers i princeses

Caracterització 4: cavalls

Sorpresa final

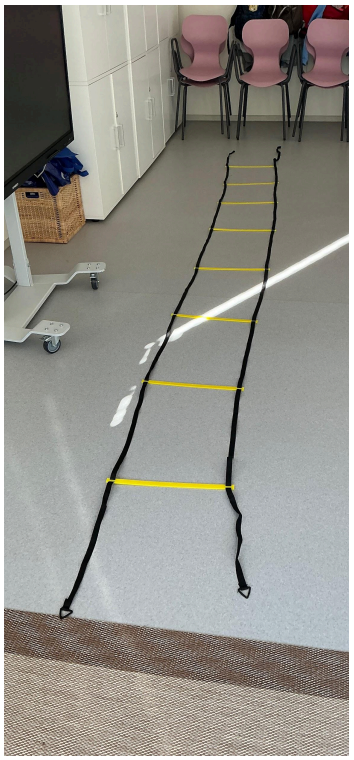
Plafó amb els pictogrames

Annex 2: en aquest annex es pot trobar la disposició del circuit de forma conjunta i per separat en cada activitat.

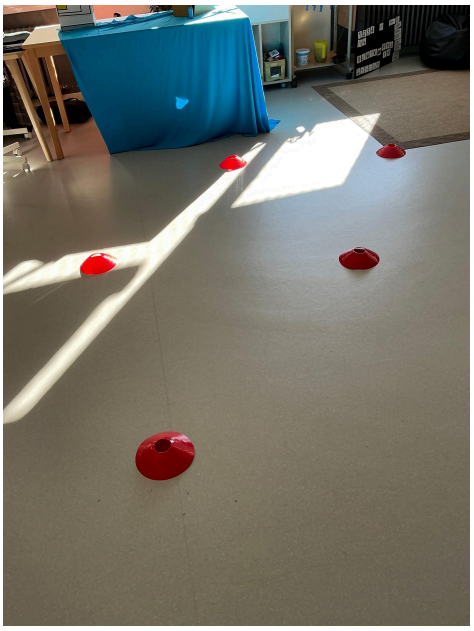
Aquesta seria la visió general del circuit.

I aquí es poden veure les diferents parts del circuit de manera individual.

Annex 3: aquestes són algunes fotografies de l'execució de l'activitat amb els infants.

